PELERINELE NEGRE

CAPITOLUL I

TUNGUȘII

Regăsim eroii noștri, Raimondo, Marius și Jean Bart după grozavele lor aventuri în Manciuria, în situații disperate.

Aeroplanul lor, din lipsă de benzină, se imobilizase.

Zomba, bravul negru, vesel și credincios servitor, se îmbolnăvise subit din cauza frigului.

Și, după informațiile lui Jean Bart, care cercetase harta geografică a regiunii, ținutul locuit cel mai apropiat era la vre-o șase sute kilometri.

Să faci șase sute de kilometri pe jos în țară necunoscută, pe un frig variind între zece și douăzeci de grade sub zero, și având, pe deapuspra un bolnav de statura și greutatea lui Zomba, care trebuia purtat, era un mare risc.

Nu s'ar fi putut face, la maximum decât trei zeci sau patru zeci de kilometri pe zi: și aceasta nu în fiecare zi.

Un voiaj, adică, de aproape două zeci de zile!

Dacă cel puțin ar fi putut avea un animal de ham să tragă aeroplanul cu bolnavul înăuntru!

Dar dacă în unele puncte zăpada prezenta o suprafață destul de solidă ca roțile să nu se afunde, în altele — și acest caz era cel mai des — crusta de ghiață care acoperea zăpada nu era îndeajuns de tare și se rupea sub marea greutate a avionului.

Iar pe unele locuri, vârtejurile și viscolele măturaseră de tot zăpada.

Acolo erau dealuri, pământuri surpate, lungi spații accidentate sau păduri imense.

In asemenea condiții, ar fi fost o nebunie să se folosească de avion ca de un vehicul.

Cei trei cercetași aveau această alternativă: să rămână pe loc până la vindecarea lui Zombo sau să ducă pe bolnav pe o targă.

Mai era o altă soluție; ca unul din ei să rămână de pază

lângă bolnav și avion în timp ce ceilalți doi să facă drumul pe jos.

Dar își reaminteau cu prea mare tristețe ultima lor despărțire.

Apoi, în țara aceasta pustie, sălbatecă, poate plină de bande de Tunguși jefuitori care au fost atât de temuți în timpul războiului ruso-japonez, din cauza lăcomiei lor sălbatece, să se separe sau să-și micșoreze forțele era o imprudență gravă.

Ce ar fi putut face un cercetaș împotriva unei bande de indigeni ?

Și ce ar fi putut face ceilalți pe drum ? Unica perspectivă era să se prefacă în călători obișnuiți, ca să fie ajutați și să li se vândă o sanie, reni sau măcar câini.

Cei trei tineri discutară toate acestea și despre boala lui Zomba care părea că suferă mult.

Puternicele sale dureri intestinale nu se calmau decât cu comprese calde; avea febră, o limbă încărcată și câte odată delira.

Ii dădură ceva doctorii, câte aveau la îndemână: un emetic, un purgativ, pastile de chinină. Răul, dacă nu se agrava, dar părea că nu dă înapoi.

Să-l transporte, cu acele continue întreruperi și pe un parcurs așa de lung, putea să-i fie fatal, după cum observă Jean Bart.

In concluziune, era mai bine să înfrunte riscurile unei despărțiri și să încerce să-l ajute de departe, lăsând pe unul din ei de pază.

Aceasta fu rezoluția definitivă, după lungi discuții.

Marius trebuia să rămână.

Raimondo și Jean Bart sperau să ajungă într'un sat unde să poată cumpăra, cu aur, vre-un mijloc de locomoție.

Atunci s'ar fi înapoiat repede să ia pe cei rămași. Poate că vor găsi benzină, chiar rea, care să le servească de combustibil.

Executară repede planul lor.

Jean Bart se duse după busola avionului.

Și cu Raimondo o luă la drum după un schimb de salutări.

Era încă ziuă.

Marius se vârâ în nacela închisă cu impermeabil unde era mai cald ca afară : și începu să doctorească pe negrul care merita de la patronii săi după numeroasele dovezi de devotament ce le dăduse.

Către miezul nopții, se lăsă furat de un somn reparator când fu deșteptat de strigăte puternice, care păreau vesele.

Se uită afară din cort și văzu la lumina torțelor fume-

ganue, agitate prin aer, pe Raimondo și pe Jean Bart încălecați pe cai mici, pe lângă avion.

— O mie de pipe ! V'ați înapoiat! Atunci v'a mers bine.

— De minune — exclamă Raimondo. — La patru kilometri de aci e un sat. Am găsit cai siberieni care fac cât venii. Avem patru, plus o sanie.

„Avionul, îl va păzi indigenii. O să mergem până la Tunguzkoie, fiindcă numai acolo putem găsi benzină. Dar Zomba?

— Tot așa ! Dar de ce v'ați înapoiat ? Trebuia să vă duceți înainte și să-mi trimeteți pe cineva să păzească avionul și pe Zomba. Eu aș fi sărit pe cal și vă ajungeam...

In acel moment, se auzi vocea slăbită a negrului.

— E bine ! E bine !

Jean Bart se scoborî de pe cal și veni să strângă mâna negrului. Constată cu bucure că febra scăzuse.

Planul fu modificat

In loc să lase pe Zomba în grija indigenilor, de oare ce acum părea transportabil, era mai bine să-l ia cu ei.

Bine înfășurat în pături calde, în sania ușoară care sboară fără zdruncinături pe zăpadă, nu s'ar fi simțit rău.

Era greu să se facă înțeleși de Tunguzi care nu vorbeau de cât o rusească amestecată cu dialect local.

Dar, servindu-se de câteva vorbe învățate pelângă Yukaghiri, și cu multă mimică, cercetașii reușiră să se facă înțeleși.

Indigenii, veniți din satul vecin, promiseră să păzească avionul, în schimbul unei sume ce urma să primească la înapoiere.

Natural că acești Tunguși, pe jumătate sălbateci, căscau ochii înaintea mașinei acelea neînțelese și sărind și mișcând brațele ca niște pasări, exprimară ideea că era o mare sburătoare.

Cercetașii imitară gesturile, arătând capul ; Tunguții arebuiră se înțeleagă că acea pasăre mecanică era o invenție a albilor, de nici un folos pentru dânșii.

Așa că tinerii lăsară avionul în paza lor fără nici o grijă.

Luară busola, pânza de cort, sacii lor de bagaje, cu proviziile și lucrurile strict necesare.

In principiu, călătoria fu bună și Jean Bart calculase că făcuseră jumătate de drum, fără vre-o neplăcere, când, într'o dimineață, deșteptându-se, avură o deziluzie.

Spre răsărit cerul în loc să fie roz de aurore era de un roșu tragic cu straturi negre. Un vânt înghețat făcea să se învârtească zăpada căzută în timpul nopții și ne întărită încă.

— O să fie urât azi — zise Jean Bart.

— Urât de tot ?

— Mă tem !

— In cazul ăsta, am face mai bine să rămânem aci, apărați de stânca asta, și să lăsăm să treacă furtuna.

Nu-mi surâde, să ne aflăm în câmp deschis, pe așa vreme.

Marius zise :

— O mie de pipe ! dacă n'ar fi Zomba, noi ne-am descurca și am sfârși prin a isbuti ! Dar nu putem expune pe Zomba, atâtea ore, la un așa vânt !

Aci, cel puțin, e la adăpost.

— Și apoi — adăugă Jean Bart — focul pe care l'am aprins îi face bine.

Zomba mai suferea de dureri viscerale și febra scădea dimineața dar se urca seara.

Sperau să-l poată duce până la Tunguzkoie unde, într'un spital sau o clinică particulară, s'ar fi vindecat complet.

Nu trebuia deci să-l expună riscului unei agravări cauzate de perturbările atmosferice.

— Să mai așteptăm puțin — zise Jean Bart — să vedem dacă aceste curioase feonmene care se manifestă la răsărit, vor avea vre-o urmare.

— Intr'adevăr — adăugă Raimondo — se poate spune că soarele, la săsărit, risipește acești curioși nori roșii și face să cadă vântul acesta îndrăcit.

— Să sperăm ! Nu ne vedem încă la Tunguzkoie, încărcând sania cu butoaiele de benzină cu care să umplem rezervoarele avionului.

„Nu voi avea liniște decât când ne vom lua sborul.

Dar fenomenele atmosferice nu întârziară să se agraveze.

Norii, incandescenți, cu straturi negre, invadară tot cerul. Vântul se transformă într'o vijelie puternică care părea că suflă din toate punctele deodată și care ridica până sus vârtejuri uriașe de zăpală.

Cercetașii, luară dintr'o pădure apropiată, niște crăci solide pe care după ce le aprinseră la un cap, după ce le ascuțise, le vârâră în zăpadă în jurul cortului spre a-l întări.

Apoi legară frânghii, de care aveau deajuns, în jurul cortului care se consolidă bine.

Cu o cracă mai groasă, înfiptă în mijloc, consolidară stâlpul central.

Și, de jur împrejur, la doi metri de distanță, ridicară un zid de zăpadă pe care frigul nu întârzie să-l întărească.

După ce luară aceste precauții, care le luară două ore de timp, asigurați în ce privea casa lor provizorie, se gândiră la cai, legați de pripoane lângă stâncă, care se speriau, îngroziți de vijelie ; trebuia să-i ia de acolo.

Hotărâră să-i ducă în pădure unde erau relativ la adă-

post de furtună și luându-le hățurile de mână, porniră într'acolo.

O rafală îngrozitoare se iscă.

Între stânci și arbori se formase un fel de coridor aerian în care vântul se repezea cu o violență extremă.

Vijelia dacă ar fi fost de scurtă durată n'ar fi fost nimic : dar un curent de aer părea să se întâlnească în acel punct cu altul, formând o trombă care se ridica de la pământ, vertical.

Ridica în spirale enorme zăpada, ducând-o la mari înălțimi

Cei trei tineri observară grozavul și mărețul spectacol când văzură că tromba venea spre dânșii.

— La o parte ! — urlă Marius.

Prea târziu !

Poate că tromba nu va putea să-i ridice ca pe zăpadă ?

Se simțiră deodată smulși dela pământ, aruncați în aer, învârtindu-se de mai multe ori în jurul lor...

Caii, simțind frânele scăpate din mână, ascultară de instinct și o rupseră la fugă.

Câteva clipe exploratorii, orbiți, urlând, fură ridicați în aer.

Dacă acest fenomen s'ar fi prelungit, ar fi fost asfixiați de iuțeala acelor învârteli și de aerul cu zăpadă care le intra în nări, în gură, în ochi și în urechi.

Brusc căzură jos de la o înălțime de cinci, șase metri.

Se ridicară cu oasele dureroase și se priviră.

— Caii !

Vijelia păru că își mută calea ; se potoli puțin și într'un loc pe cer apăru o fâșie albastră.

Din pădurea vecină se auzi un nechezat.

Cei trei cercetași alergară acolo și găsiră animalele pe care un instinct sigur îi dusese acolo.

Acest incident, fără urmări grave, fu singurul care întrerupse monotonia călătoriei.

Cu etape repezi și cu odihne scurte ajunseră la un oraș pe care Jean Bart îl socoti Tunguzkoie.

Imprejurimile aveau o înfățișare mizerabilă, fiind compuse numai din sărace isbe siberiene.

Dar după ce sania străbătu o largă stradă, cercetașii văzură niște clădiri înconjurate de ziduri, peste care fâlfâia un steag roșu.

Un cazac era de gardă.

Cercetașii opriră sania acolo și voiră să intre în curtea care părea, după aparență, că adăpostește uc cartier de cavalerie regulată.

Dar cazacul, eșind dintr'o gheretă, le închise trecerea cu sabia întinsă.

Tinerii voiră sa se explice dar totala lor necunoaștere a limbii ruse făcea conversația dificilă.

Cazacul, fără să vorbească, contnua să amenințe.

Dar la sgomotul vocilor eșiră alți cazaci și câțiva ofițeri.

Unul din ei, un căpitan, dete un ordin scurt care opri pe cazaci și zise într'o bună franțuzească :

— Cine sunteți, domnilor ?

Raimondo, fiul unei franțuzoaice, poseda perfect limba, răspunse imediat.

După ce își declinară numele lor respective, ofițerul le strânse mâna cu efuzie și le spuse într'o perfectă italiană :

— Dar vă cunosc, cercetași italieni ! Toți știm faptele voastre !

— Inainte de a răspunde, căpitane, permiteți-ne să recomandăm îngrijirilor voastre pe Zomba, bunul nostru tovarăș, care e bolnav în sanie.

„Ar fi nevoie să-l punem repede în pat.

La comanda ofițerului, cazacii se grăbiră să ia pe Zomba din sanie, cu multă grije, ducându-l în infirmerie.

Căldura, un bun cordal, bucuria de a fi în siguranță, părea că însănătoșete pe bietul bolnav.

Medicul șef declară că boala sa era pricinuită numai de frigul escesiv.

Era extraordinar, însă, că nu murise. Constituția negrilor din Africa, destul de tare, nu putea rezista la un frig prea intens.

Dar bravul servitor avea o natură foarte robustă. Câteva zile de îngrijiri îl puseră pe picioare.

Căpitanul Teodor Petrovici le oferi ce mai largă ospitalitate.

După o masă copioasă, cercetașii îi povestiră, vorbind limba lor nativă, ultimele lor aventuri.

Marius întrebă :

— De sigur ! însă eu am și o cisternă automobil, pusă pe sanie.

„Un abil mecanic, prieten cu mine, a construit-o iarna trecută, așa ca să se distreze.

„Înțelegeți că dacă n'am fi avut aci benzină, trebuia adusă de foarte de departe, lucru foarte greu și sania mea nu v'ar fi fost de nici un folos.

— De minune ! — declară Raimondo. — Să luăm cu noi, cantitatea necesară spre a sbura cu avionul până aci: vom merge cu sania.

— Când ? — întrebă căpitanul.

— Dacă permiteți,, chiar mâine.

Cercetașii petrecură de minune toată ziua în tovărășia căpitanului, care fusese de mai multe ori în Italia și pă-

trase cele mai bune amintiri din Roma ; crezură că au înlăturat de acum orice greutăți în Siberia.

A doua zi, după ce lăsară pe Zomba în grija șefului medic care vorbea și el italienește și se putea deci înțelege cu bravul negru, cercetașii încărcară benzina, nu tocmai bine rafinată, reînoiră provizia alimentadă și plecară către satul Tungușilor.

După zile și nopți de mers, întrerupte numai de rapide popasuri pentru a lăsa să se odihnească caii, ajunseră în sat și fură primiți foarte bine de șef.

Nu întârziară să piardă timpul în complimente și alergară spre locul unde lăsaseră avionul.

Dar care nu le fu mirarea lor, apoi teama și furia când nu-l mai găsiră ?

Căutră prin împrejurimi, cale de câțiva kilometri, dar în zadar.

Șeful, către care se îndrepatră, la insistentele lor întrebări răspundea cu plecăciuni și zâmbete.

Prefăcându-se că îl întreba de alimente, șeful le aduse bucăți de ren și alte alimente indigene.

Tinerii le refuzară cu furie, continuând să le pretindă avionul.

Marius era așa de furios, că dacă nu-l ține Raimondo ar fi fost gata să sfarme capul șiretului sălbatec.

De sigur că Săgeata, fusese furat de indigeni ; dar în ce scop, de oare ce nu putea să le folosească la nimic, ei ne având nic icele mai elementare noțiuni de mecanică ?

Veni noaptea și trebui să se amâne cercetările ; a doua zi, la șirea din cortul unde dormiseră, după ce făcuseră pe rând de veghe, văzând pe șef, încercară să-l ia prizonier în sanie. a

Dar acesta, cu vocea sonoră, chemă vre-o sută de indigeni cari eșiră înarmați de prin colibe.

Cercetașii, în alternativa de a face o dârză rezistență cu armele lor perfecționate sau d ea ceda, se hotărâră la acest din urmă lucru.

Puteau să fie copleșiți de numărul indigenilor și în orice caz nu voiau să facă un măcel nefolositor.

Reluară cercetările, toată ziua, dar fără nici un rezultat

Marius era furios și se jură că dacă nu găsește avionul, va da foc satului de Tunguși, chiar dacă ar fi trebuit să piară și el în mijlocul flăcărilor. Nu se putea împăca cu pierderea definitivă a minunatei mașini.

CAPITOLUL II

UNDE E „SAGEATA" ?

Situația era foarte încurcată.

Desigur că Tunguşii duseseră avionul undeva transportându-l ca pe un vehicul oarecare, dar încotro ?

Zăpada, foarte înghețată, nu lăsase urme.

— N'avem decât un lucru de făcut — declară Raimondo. — Să ne înapoiem la Tunguzkoie, să povestim totul bunului căpitan, să cerem o întărire d ecazaci, cu care să descoperim pe Tunguşii răpitori, față de care noi suntem în număr prea mic.

— Cu atât mai mult — sugeră Jean Bart — cu cât aceia cunosc obiceiurile acestor sălbateci și vor ști să-i găsească pe hoți.

Nu trebuiau să piardă vremea. Săriră în sanie și refăcură drumul. Dar cât timp pierdut !

Incă zile și zile de alergătură pe zăpadă !

Dar, îmboldiți de o extraordinară stimulare, nu simțiră oboseala lungului drum, și nu se opreau decât timpul necesar odihnei cailor.

Căpitanul Petrovici îi primi stupefăcut.

„De ce ați venit cu sania și nu cu avionul ?

Dar când Raimondo îi spuse toată întâmplarea, nici nu-l lăsă să termine.

— O mie de draci ! Vă dau atâți cazaci câți vreți, ba viu și eu imediat !

„Ziua nu e pe sfârșite și putem pleca imediat.

„Intr'o jumătate de oră suntem gata.

— Minunat — zise Marius satisfăcut.

— Dați-ne cai proaspeți la sanie si venim cu voi.

Se interesă de Zomba și avură bucuria să constate că mergea din ce în ce mai bine.

Un sfert de oră după aceasta, treizeci de cazaci se aliniau în curte.

Eșiră în trap, conduși de Petrovici, care era la dreapta saniei cu cei trei tineri.

Fiecare om ave un sac de alimente pentru el și nutreț pentru animale.

Și făcură, spre a ajunge la stepele înghețate, acelaș timp făcut de cercetași cu sania.

Jean Bart, care fixase puncte de reper, putu să indice exact locul de unde aeroplanul fusese luat.

— Foarte bine — zise căpitanul. Aidem în sat să facem o anchetă repede. Vom afla cu siguranță ceva.

Trebuia procedat cu energie.

Simțindu-se tare cu compania sa de cazaci, precum și pe cei trei cercetași, cunoscuți pentru bravura și curajul lor excepțional, furios că această întâmplare îl făcea să piardă un timp prețios într'un ținut fără importanță pentru el, căpitanul puse întreg satul în stare de asediu.

Toți locuitorii fură conduși, de voe, de nevoie, pe piața centrală a satului.

„Acolo fură amenințați de căpitan în puține dar energice cuvinte.

Amenință să dea foc satului și să-i ducă pe toți prizonieri la Tunguzkoie, dacă nu spuneau imediat unde este avionul.

Voia să știe numele hoților.

Cazacii cu pușile întinse, înconjurau pe locuitori.

Aceștia, oameni, femei și copii erau înspăimântați. Știau că este în stare căpitanul să-și traducă în fapte amenințările.

Șeful statului, după o micăcă ezitare, cu vocea înceată vorbi câtva timp unor fruntași ai satului. Apoi înaintă și zise :

— Doi din fii mei te vor conduce acolo unde se află mașin străinilor.

— Foarte bine. Dacă c cea mai mică înșelătorie sau dacă mașina e atinsă, cei doi fii ai tăi îmi vor servi ca ostatici. Vor fi luați la Tunguskoie. Și dacă se împotrivesc, îi ucid.

Șeful se mulțumi să răspundă :

— Sunt sigur că fii mei se vor întoarce sănătoși.

— Treaba ta ! — zise căpitanul.

Doi tineri eșiră înainte, prezentându-se ca fiii șefului.

Ofițerul le dădu ordin să încalece.

Șeful conducea caii pe care încălcaseră tinerii Tunguși.

După zece minute, toată compania galopa pe zăpadă, urmând cursul Tungușiei de jos, care șerpuia într'o lungă dâră înghețată, lucitoare pe câmpia de un alb opac.

Cei doi copii tunguși erau supravegheați de cercetași

cu revolvere în mână. Către seară se făcu un popas, pentru odihnă și pentru masa de seară.

Erau în vecinătatea unui alt sat tunguz. Aeroplanul, după spusele celor doi copii, se găsea acolo.

Cazacii năvăliră ca o vijelie în nat și cercetașii avură emoția să vadă pe piața mare a satului, avionul lor.

Săriră jos de pe cai și urcându-se în nacelă, constatară că era în bune condiții.

Intre timp, căpitanul trimise pe cazacii săi prin colibe, unde se barricadaseră de frică, locuitorii.

Fură scoși cu forța afară.

Adunați în piață, căpitanul ceru să i se arate hoții.

Aceștia, îngroziți, se prezentară.

Când căpitanul îi interogă, unul din ei răspunse că luase mașina ca să pu fie luată de vânt, în timpul unei furtuni.

Era un pretext abil, dacă nu sincer.

Cercetașii râseră. Prea puțin le păsa acum de motiv, de vreme ce găsiseră avionul.

Rugară pe căpitan să fie milos și să ierte pe răpitori.

Căpitanul înălță din umeri.

— Ah! nu-i cunoașteți... dacă v'ați lua după spusele lor....

Marius întrerupse :

— Sinceri, sau nu, nu au stricat avionul! E posibil, la urma urmei să fie și adevărat. Ce să fi făcut cu el?

„Știau cât ținem la el, poate au au avut intenția să cruțe mai mult mașina adpăpostind-o aci.

Căpitanul răspunse :

— Trebuiau să fi lăsat pe cineva care să vă înștiințeze. De ce în sat nu v'a spus nimeni nimic?

„De ce șeful se făcea că nu știe?

„Fiți siguri că ideia lor a fost să vi-l fure.

„In ce scop?

„Poate ca să se laude cu o pradă neobicinuită prin aceste ținuturi.

„Asta le-ar fi dat mult prestigiu în fața celorlalte triburi indigene.

— N'are importanță, căpitane; iartă-i!

Căpitanul sfârși prin a face pe placul tinerilor.

Și după ce spuse că rău au făcut că nu au dat de știre unde e avionul, le spuse că îi va erta numai de hatârul streinilor.

Aclamații le răspunseră.

— Acum ce facem?

— Ne înapoiem la Tunguskoie să așteptăm însănătoșirea lui Zomba.

„Avem un loc vacant pe bord, căpitane. Dacă voești să-l ocupi, ne faci plăcere.

„Cred că soldații se pot întoarce și singuri în oraș.

Căpitanul primi.

— Vă mărturisesc că tocmai voiam să vă cer acest lucru.

Nu mai întârziară în mizerabilul ținut.

După o masă substanțială, preparată de cazaci cu ajutorul unor alimente luate din avion (deoarece Tungușii nu luaseră nimic), cercetașii umplură rezervorul cu benzină.

Cu tot întunericul, avionul își luă sborul. Raimondo se aventură pentrucă noaptea se anunța clară și liniștită.

Cerul scâteia de miliarde de stele. Nu sufla nici o undă de vânt. Se puteau conduce cu busola și erau siguri că vor ajunge în oraș fără nici un incident.

Intr'adevăr, în mai puțin de patru ore, aeroplanul făcu cei opt sute de kilometri distanța.

Și aterizară la miezul nopții, lângă oraș.

Căpitanul intră în oraș și sculă o duzină de cazaci care veniră să remorcheze avionul până la platoul cazărmei.

Dar intrarea era prea îngustă sprea a putea să treacă.

Să sboare peste cazarmă spre a putea ateriza în curte, prin întunericul acela, putea să fie periculos.

Atunci un pichet de douăzeci și patru de soldați făcu că de gardă, lângă avion, până la ziuă.

Cei patru cercetași se duseră să se culce.

Aveau mare nevoie.

A doua zi dimineața, primul gând fu pentru Zomba.

Bravul negru era aproape vindecat.

— Incă două trei zile, — zise medicul— și va putea să meargă în condiții perfecte și pentru totdeauna obișnuit cu frigul.

Cercetașii rămaseră la Tungskoie patru zile, distrându-se cu interesante conversații cu căpitanul și ofițerii săi, care vorbeau cu toții franțuzește și italienește, precum și cu vânătoarea de lupi.

Aceasta era o distracție violentă, destul de potrivită cu temperamentul lor neastâmpărat.

Inainte de a pleca, Teodor Petrovici întrebă pe tineri care le erau intențiile.

Raimondo răspunse :

— Vrem să vizităm lacul Baikal.

— Dar știți că în acest sezon e complet înghețat.

— N'are importanță — răspunse Jean Bart. După descrieri, lacul acesta e înconjurat de stânci sălbatece, acoperite cu păduri minunate pe care am vrea să le admirăm.

— Am să vă propun un lucru— replică căpitanul — fără ca acesta să se îndepărteze de lacul Baikal,

Știu că un grup de nihiliști s'au refugiat acolo și se ascund în împrejurimile lacului.

„Spre a vă spune drept, nu sunt chiar nihiliști, ci ocnași evadați, răufăcători, criminali, care spre a se reabilita în fața unei părți din societatea rusă și spre a obține ajutor, s'au înrolat în partidele revoluționare care agită ținutul Tomsk.

„Acest complot are de scop asasinarea guvernatorului din Tomsk în timpul uni ecălătorii pe care acesta o va face în primăvară prin toată Siberia până la lacul Baikal.

„Guvernatorul călătorește spre a inaugura un tunel de linie subterană care va servi ca trecere, în linie dreaptă, până la cala ferată transsaberiană.

„Complotul descoperit, e vorba să fie prinși autorii și instigatorii, înainte de a începe călătoria.

— La Tomsk, guvernatorul a arestat deja pe adevărații nihiliști, organizatori primitivi ai complotului.

„Acum mai rămâne ca și ocnașii să fie arstați, falșii nihiliști care și-au luat sarcina să-l execute.

„Ofițerul însărcinat cu conducerea operațiilor militare și cu agenții de poliție e prietenul meu.

„Se numește Ivan Ivanovici.

„Dacă vreți vă voi da o scrisoare către ele și veți lua parte la expediție.

„Dar e periculoasă, vă înștiințez.

— Eh ! o mie de pipe ! — întrerupse Marius — e tocmai ce căutam.

— M'am gândit și eu — adăogă căpitanul zâmbind. Atunci acceptați?

— Acceptăm ! răspunse Raimondo cu entuziasm.

„Ne vom prezenta cu mare plăcere, dn partea d-tale, lui Ivan Ivanovici.

— Dacă vom putea să-i fim de folos, vom fi bucuroși să facem, la rândul nostru, serviciu guvernului rus, care ne-a ajutat să regăsim avionul.

Marius făcu ecou acestor vorbe :

— Bine ai vorbit !

Distanța dela Tungskoie la Irkutsk e de două mii cinci sute de kilometri în zbor.

Săgeata putea face opt mi fără a avea nevoe să reînoiască provizia sa de benzină; dar pentru orice întâmplare, umplură complet rezervoarele.

Adunară și provizii alimentare, care să le ajungă nu numai până la Irkutsk dar chiar pentru cazul când ar fi fost siliți să se mai oprească undeva.

La Irkutsk s'ar fi putut aproviziona cu orice, fiind un oraș mare unde ar fi putut găsi ori și ce ar fi voit.

Era și cartierul general al lui Ivan Ivanovici/

In ultimele zile petrecute la Tungskoie, Zomba eși mereu spre a se obicinui cu aerul.

Prima oară, simți un oarecare rău. Dar încet, încet, se obicinui, așa cum prevăzuse doctorul.

In ziua când fu hotărâtă plecarea, negrul era gata fără grije de sănătatea sa deplin restabilită.

Cei patru călători se îmbrăcară călduros cu blănuri calde.

Plecarea se făcu dis de dimineață care promitea o zi frumoasă.

Toată sotnia de cazaci era aliniată la eșirea din cazarmă, într'un cordon care ținea mulțimea, curioasă să vadă plecarea avionului.

După cum se poate ușor închipui, în zilele acelea, peste tot nu se vorbea decât despre cei trei cercetași.

Căpitanul Teodor Petrovici îi îmbrățișe pe rând, strânse puternic mâna lui Zomba și când aeroplanul începu să părăsească pământul, strigă :

— Trăiască Italia !

— Trăiască Rusia ! — răspunseră cercetașii cu entuziasm.

In curând Tunguskoie nu mai fu decât un punct negru în imensa câmpie albă.

In câteva minute, sburând, ei nu mai văzură decât imensitatea acoperită cu zăpadă.

CAPITOLUL III

IRKUTSK CEL ALB, IRKUTSK CEL NEGRU

Irkutsk este orașul cel mai important din Siberia Orientală.

Era capitala districtului cu același nume.

Era așezat pe malul drept al fluviului Angara care, câțiva kilometri mai încolo, se aruncă în lacul Baikal.

Irkutsk a fost fondat în 1652 de cazacul Iva nPakhabow.

Acesta și-a făcut aci cartierul general spre a aduna la olaltă triburile Sayhaks, care locuiau ținutul acela.

Orașul luă oarecare întindere grație numreoșilor condamnați politici care erau deportați acolo.

Populația actuală e compusă în mare parte din scoborîtorii acelora. Prima biserică fu ridicată în 1686. In 1736 orașul fu făcut capitală a districtului.

Populată de elementul intlectual al societății ruse și polonă, deportată aci, Irkutsk trece pe drept cuvânt ca unul din cele mai importante orașe ale imperiului, cu toată depărtarea sa de centrul Europei și de capitalarusă.

Intr'adevăr Irkutsk e la șase mii de kilomerti de Petrograd și la cinci mii două sute de Moscova.

Un mare număr de edificii importante : temple, biserici, ospicii, școli, musee, mărturisea inteligența și activitatea locuitorilor și prevedea capitalei siberiene un viitor prosper.

Dar, din nefericire, în luna Iulie 1879 un groaznic incendiu a distrus trei sferturi din oraș și mai cu seamă cartierele cele mai frumoase.

In acea catastrofă, trei mii șase sute de case, zece biserici, cinci bazare, edificiile vămii și toate mărfurile au fost distruse de flacări. Urmele acestui dezastru se mai văd încă.

In mare parte, nu au mai rămas decât case izolate, care oferă un contrast curios cu palatele monumentale făcute în urmă și ocupate de înalții funcționari.

Deși așezat pe aceeași paralelă cu Amsterdam, Irkutsk are o climă siberiană mediă, tot anul, sub zero.

Iarna are loc aci un intens comerț de carne, vânat și pește înghețat.

Se vinde și lapte înghețat sub formă de cuburi care se găsesc pretutindeni. Produsele indigene se găsesc eftin chiar în timpul iernei.

Dar acelea care vin de dincolo de munții Urali ajung

prețuril fantastice din cauza lungimii parcursului. O sticlă de bere englezească costă dela opt la zece franci. O lămâie, trei franci. Acestea erau cel puțin prețurile în epoca pe care cercetașii sosiră în oraș, adică iarna 1914—1915.

Piatra fiind rară în regiune, străzile erau de pământ bătut; drepte, largi, cu trotoare de lemn.

Jean Bart tocmai dădea tovarășilor aceste lămuriri, când clopotnițele Irkutsk-ului apărură spre miezul zilei a doua după plecare.

Deși călătoria nu durase decât aproape douăsprezece ore, fusese făcută în două etape, oprindu-se noaptea într'o mare câmpie de unde își luaseră sborul la orele opt dimineața.

Se hotărîră să se scoboare în vecinătatea orașului, lăsând avionul în grija lui Marius.

Raimondo și Jean Bart trebuiau să întrebe unde se afla căpitanul Ivan Ivanovici.

Deși nu știau limba rusă, învățaseră dela Teodor Petrovici câteva vorbe speciale folositoare în circumstanțe obicinuite ; și ei le scriseră pe o hârtie, cu ortografia latină, deoarece altfel era greu de descifrat.

Căpitanul Ivanovici vorba curent franțuzește ca orice rus din societatea bună.

Când cei trei cercetași aterisaeră, o mare mulțime de oameni veniră de prin împrejurimi și îi înconjură. Dar era o mulțime pacifică, fără nici o intenție ostilă. Marius și Zomba erau suficienți spde a o ține la distanță.

Strigară în rusește : „Inapoi ! Inapoi ! și fură ascultați fără greutate.

Lucrurile merseră și mai ușor decât s'ar fi așteptat.

In mulțime văzură o uniformă de cazac. Raimondo se duse spre soldat și consultându-și micul vocabular rus, zise :

— Venim din Tunguskoie și avem o scrisoare pentru căpitanul Ivan Ivanovici din partea căpitanului Teodor Petrovici.

„Te rugăm să ne conduci la el. Accentul romanului nu era desigur prea corect. Dar cazacul răspunse fără să ezite:

— Da.

Soldatul, care părea că e un mujik, adică om din popor, era încurcat. Deși pricepuse numele, poate că nu pătrunsese bine de ce era vorba. Luma râdea. Râda de el sau de aviatori ?

Aceștia erau nelămuriți când căpătară un ajutor nesperat.

O tânără frumoasă, îmblănită și cu un splendid păr blond care îi eșea de sub toca de lutru, se desprinse din mulțime și veni lângă ei.

Zise, corect, în italienește :

— Domnule, sunteți italian ? Mi se pare aceasta după accent.

Raimondo, se întoarse, foarte surprins. Salută galant ue domnișoară și răspunse :

— La ordinele voastre, domnișoară.

— Cu cine avem onoarea să vorbim — zise Jean Bart care se apropiase.

Tânăra se roși, avu un mometn de ezitare. Apoi zise :

— Mă numesc Rima Messelmann. Locuesc aci în Irkutsk.

„Cunosc pe căpitanul Ivan Petrovici. Dacă vreți să mergeți la dânsul, vă conduc eu.

— Vom fi fericiți, domnișoară — răspunse Raimondo— și vă mulțumim de amabilitate.

— Nu aveți pentruce — răspunse copila.

Am voiiat mult în Italia și sunt fericită să vă fac acest mic serviciu

Domnișoara Messelmann zise în rusește cazacului că nu mai era nevoie de el. Mulțimea, care pricepuse de ce e vorba, își concentrase toată atenția la aeroplan, iar cei doi cercetași urmară pe tânăra conducătoare.

Aceasta nu întârzie să se oprească în fața unui vehicul ușor și elegant zis isoo în localitate, la care erau înhămați doi cai pur sânge.

Isvotschicul pe capră, îmbrăcat în blănuri, căscă ochii văzând pe barina cu doi necunoscuți.

Dar când ea îi puse lângă dânsa, acoperindu-i cu două cuverturi îmblănite peste picioare, el nu lăsă să termine ordinul sucrt pe care i-l dăduse fata și biciuind caii, făcu să sboare ușoara trăsură pe zăpadă cu o iuteală vertiginoasă.

Incetini puțin pe străzile orașului. Nimeni nu vorbea nimic.

Ajunși la o poartă în fața căreia doi cazaci făceau de gardă, domnișoara Messelmann sări jos și zise cercetașilor :

— Aceasta e cazarma cazacilor, unde căpitanul Ivan Ivanovici ocupă un apartament.

„La ora asta este desigur acasă.

Cei trei tineri scoborîră și se înclinară ceremonios.

Raimondo luă cuvântul :

— Domnișoară, în ce mod vă putem mulțumi ?

— Dar n'aveți de ce ! — răspunse copila.

— Sperăm să ne revedem ? — adaogă Jean Bart.

Domnșoara Meselmann făcu un gest evasiv, sări în trăsură, dete un ordin și tinerii o văzură dispărând pe drum.

Deoarece gentila domnișoară cunoștea pe căpitan, era neîndoios că o vor putea găsi pe urmă.

Când pronunțară numele lui Ivan Ivanovici, unul din

cazaci, de gardă la poartă, se mișcă imediat făcând semn să-l urmeze.

Curând, cercetași se găsiră într'o odaie foarte mare și luminoasă.

Un tânăr înalt, elegant, care purta o uniformă minunat croită, răspunse cu un zâmbet la primele vorbe ale lui Raimondo.

— Vorbiți italienteste — zise el franțuzește, după ce citise scrisoarea de prezentare a colegului — eu nu vorbesc italiana dar o pricep foarte bine.

„Fiți bine veniți în vechea capitală a Siberiei mele.

„Cunosc faptele voastre — cine nu le cunoaște ? — și vă admir din toată inima.

„Cunosc și frumoasa voastră țară. De puține săptămâni m'am înapoiat dela Roma, de lângă ambasada noastră, fiind rechemat spre a conduce cercetările în complotul din Baikal.

„Cei trei cercetași italieni ! Raimondo, Marius și Jean Bart !

„Cine ar fi spus că-mi va fi dat să vă cunosc și încă aci, în casa mea.

„Cu toate astea, fotografiile care le am nu vă seamănă. In timp ce vorbeau, toți se așezară în minunate fotolii de piele, cu o senzație de odihnă pe deplin explicabilă.

— Când am plecat din Italia — zise Jean Bart — aceste fotografii semănau cu noi.

„Dar, de atunci...

— Cred și eu ! Se înțelege. Și ofițerul rus râse. In ce parte a lumii n'ați umblat ?

„Mai întâi Africa, cu minunata călătorie pe jos, dealungul ecuatorului !

„Și India unde ați întâmpinat atâtea pericole !

„Minunatele insule ale Australiei !

„Republicile americane !

„Ați fost de o mie de ori în pericol de moarte și ați scăpat totdeauna grație extraordinarului vostru curaj și sânge rece.

„Timpul, și cei doi ani de viață încontinuu agitată, intempeeriile, toate au contribuit să vă modifice liniile feței..

„Cred că atunci n'aveați nici umbră de mustață ?...

— Oh ! cred și eu ! — făcu Raimondo trecându-și degetele peste umbra de mustață ce-i mija pe buză.

— Nu importă — reluă căpitanul. Așa aveți un aspect bărbătesc, ce vă lipsea în fotografiile ce le-am văzut la Roma.

„Vă repet, deci : fiți bineveniți !

„Deoarece vreți să luați parte la cercetările mele, vă pun în curent cu totul. Vă sunt recunoscător, pentru că experiența extraordinară pe care ați câștigat-o în orice fel de

aventuri, va contribui la capturarea briganzilor mai de grabă decât toți soldații și polițiștii mei!

— Oh! — întrerupse Raimondo — Ne lăudați prea mult.

„Mai întâi trebue să ne puneți la încercare.

— „In definitiv noi vom fi oaspeții și soldații voștri și, dacă credeți, nu vom lucra decât sub ordinele voastre.

— Nu, nu! — exclamă Ivan Ivanovici — Nu vă vom da nici un ordin. Trebue să aveți deplină inițiativă, de oare ce un ordin, oricât de bun ar fi, nu face cât extraordinara voastră intuiție, maturitatea judecății voastre precoce și vocarea activității voastre.

„Veți fi bunii mei tovarăși, consilieri și amici.

„Dacă aveți ceva de spus, ascult cu cea mai mare plăcere.

„Vom lucra de acord, vă voi pune la dispoziție orice număr de oameni vă trebue spre spre a vă executa planurile în toată independența.

Nu se putea să fie cineva mai binevoitor.

Ivan Ivanovici era un om într'adevăr simpatic.

Invită la masă pe vizitatori care, deși primiră, spuseră că trebuiau să se ducă să caute pe Marius și pe Zomba.

— Dar se înțelege! — răspunse căpitanul. Mă duc eu îndată...

Se opri, lovit de un gând.

— Dar aeroplanul? Unde îl veți pune?

— Tocmai vream să să întrebăm — zise Raimondo. Noi am sosit de zece minute și domnișoara Messelmann...

— Domnișoara Messelmann? — întrerupse căpitanul O cunoașteți?

Raimondo povesti amabilitatea tinerei siberience.

Căpitanul zâmbi.

— Dar foarte bine! Veți putea mulțumi după voe pe Domnișoara Rima Messelmann, de oare ce într'una din serile acestea îmi voi face o datorie să vă prezint familiei sale, care e una din cele mai ospitaliere dn Irkutsk.

Dar să vedem de avion.

„Trebue neapărat să-i facem rost de hangar, căci în expediția lacului Baikal, e mai bine să fiți călări lângă mine Nu există aerodrom aci, sau mai bine zis, încă nu există.

„Dar în cazarmă e destul spațiu spre a închide avionul într'un loc sigur.

Singura greutate e să-l transportăm până acolo.

„Străzile din acest oraș nu sunt toate așa de largi ca să-i poată trece un avion.

„Pe calea, aerului, nu știu dacă veți putea aterisa în curtea cazărmei. După mine, n'aveți lungimea necesară.

Trebue să hotărîți singuri

Raimondo și Jean-Bart se duse cu ofițerul la fereastră. Curtea era imensă.

— Oh ! — zise Raimondo — dacă regulamentele polițienești nu opresc pe aviatori să sboare peste oraș, va fi ușor să aterisăm.

Dar trebue ca în acel moment în curte să nu fie nimeni; căci dacă ne vom feri încolo și încoace, vom capota cu siguranță.

— De acord. Atunci să modificăm prima mea idee.

„Să mergem toți trei la aeroplan.

„Voi da ordin ca să nu intre nimeni în curte până nu veți fi aterizat.

— Apoi luăm masa cu toții !

— Toți cinci, căpitane ; dacă îmi dați voe, rectifică Raimondo.

— Toți cinci ? Cine mai e cu voi ?

— Zomba.

— Zomba !... Zomba... Ah ! da ! acum îmi aduc aminte că am citit.

— E un negru, mi se pare, un ascar abisinian, dacă nu mă înșel. Un servitor credincios... E încă cu voi ?

— Nu ne-a mai părăsit, afară de mici întreruperi, decând l-am luat cu noi în acel voiaj unde era să ne lăsăm viața.

„Dar nu e numai servitorul nostru, e tovarășul nostru credincios, prietenul nostru... Cu acest titlu, îl luăm peste tot cu noi, la masă, și în orice loc ne ducem noi.

„Dar la masa voastră, căpitane, la masa unui soldat ce sunteți, un soldat ca el...

— Dar, — replică zâmbind căpitanul — amicul vostru Zomba va sta la masa mea alături de voi !

— Mulțumesc, căpitane ! — zise Jean-Bart.

In curând avionul, după ce sbură peste oraș, aterizâ ușor în curtea cazărmei.

In oraș, povestea celor trei cercetași trecea din gură în gură.

Cei mai mulți îi cunoșteau din auzite și voia să-i vadă.

Era de altfel și prima oară când un avion se oprea la Irkustk.

Mii de ochi, pe străzi, urmăriseră sborul, dela plecare până la sosirea lui deasupra cazărmei.

Aclamați entuziaste îl însoțiră până la aterizare.

La masa căpitanului, cei patru călători nu fură singurii invitați.

Mai erau locotenentul Boris Konsakov și Atanasie Georgewski, comisar special de poliție atașat pe lângă căpitan cu ocazia misiunei pe care trebuia s'o îndeplinească.

În timpul mesei, nu se discută decât de expediția împotriva conjuraților din Baikal, cum erau numiți.

Cercetașii fură puși în curent cu situația care, în rezumat, era următoarea :

Conjurații din Baikal trebuiau să fie o duzină care, urmăriți din oraș în oras de polițiile dn Tomsk și Irkutsk, din sat în sat, erau constrânși să se refugieze în cele mai pustii ținuturi de pe malurile marelui lac.

Acolo, nu se știa unde sunt ascunși.

Polițiști abili trimeși în cercetare acolo se întorseseră fără niciun rezultat.

Dar se credea că falsi nichiliști se ascund într'una din numeroasele grote situate între stâncile de pe malul lacului, mai ales spre sud, către râul Angara, la extermitatea orientală a Baikalului.

Ivan Ivanovici hotărîse să facă o expediție a doua zi.

Luau parte cazaci și polițiști pentru a ocupa malurile lacului unde se aflau aceste grote.

Trebuiau cercetate una câte una.

Aceasta era sarcina agenților de urmărire în timp ce cazacii formau un cordon destinat să oprească pe ori cine.

— Foarte bine, — aprobă Raimondo.

„Mâine mergem cu voi ; colaborarea noastră se va face după împrejurări.

— Minunat — obiectă căpitanul, — dar eu cred că ar fi mai bine să amânăm expediția generală cu trei, patru zile, și să plecăm numai noi, fără polițiști și soldați, în expediție. Poate că din examinarea locului, să aveți, voi, cercetașii, vreo idee mai bună decât expediția proectată.

— Tot ce se poate, mii de pipe !

— Atunci, dacă vreți vă odihniți astăzi, și în noaptea asta.

„Mâine, în în zorii zilei, vom pleca călări.

— Ce distanță e de aci la vărsarea râului Angara ? — se informă Raimondo.

— Vre-o cincizeci de kilometri — răspunse căpitanul.

„Putem să ne înapoiem noaptea, dacă expediția noastră nu durează mai mult ca două ore.

„Poate că în cazul când va trebui să rămânem acolo, ar fi bine să luăm și corturile și proviziile necesare.

— La război ca la război ! zise râzând locotenentul Boris Korsakov.

— Foarte bine! — întrerupse Marius — dar, dacă dispuneți de importante forțe polițienești, de ce nu vă duceți deadreptul să-i asediați acolo.

— Fiindcă nu vreau să expun fără o absolută necesitate viața oamenilor mei — răspunse căpitanul.

„Intr'adevăr, am fost avertizat că fiecare conspirator ar
două bombe de o putere îngrozitoare.

„Acești bandiți, care aparțin celei mai rele categorii d
indivizi, dar care nu sunt lipsiți de curaj, au hotărît s
arunce acele bombe — pe care le au cu ei — cnd vor fi prins
de cazaci sau polițiști.

„Înțelegeți că ar fi un adevărat măcel. Pentru captura
rea câtorva răufăcători, nu trebue să expun viața a o sut
de oameni. !

„Ah ! nu ! Prefer să-i surprind prin șiretenie și să-i îm
pușc din depărtare pe mizerabilii aceia.

„Dar trebue să știu unde se ascund spre a-i surprind
pe toți în momentul când vor eși din ascunzătoare.

— In definitiv — zise Raimondo — ceeace trebue evita
este întâlnirea în grup cu banditii.

— Da — aprobă căpitanul. Trebu să- ucidem de depart
înainte ca ei să poată folosi bombele lor spurcate.

„Nu vă ascund că aș fi nemângâiat dacă vi s'ar întâm
pla ceva.

„Vă las, repet, întreaga libertate de actiune. Dar vă sfă
tuesc să fiți prudenți.

„Indrăzneala și curajul vostru sunt bine cunoscute și ni
veți strica reputația voastră în vre-o acțiune puțin chibzuită

După masă, Ivan Ivanovici propuse celor trei cercetaș
să viziteze orașul.

Zăpada căzuse în abundență, străzile erau acoperite cu
un strat gros, întărit de frig. Sania sbura cu repeziciune.

Vizitară centrul și suburbiile orașului. Era într'adevă
Ikutsk cel alb, cum îl numeau unii călători.

Jean-Bart, după ce făcuse reflexiunea, căpitanul zis
râzând :

— Da, Irkutsk cel Alb, când zăpada își aruncă deasupr
mantaua ei imaculară, dar în alte epoci, Irkutsk cel negru.

„Intr'adevăr, afară de unele palate ale funcționarilo
sau industriașilor bogați, întregul oraș e mai curând de cc
loare închisă, dacă treci prin locurile unde mai subsistă ur
mele incendiului, n'ai să vezi decât colibe negre, în care d
bine, de rău, locuesc familiile lucrătorilor.

Scurta după amiază fu consacrată vizitării orașului
când cercetașii reintrară în cazarmă, cunoscând tot ce tre
buia și era mai interesant din capitala siberiană.

Două cameri comunicante le fură date pentru noapte.

După ce cinară cu commesalii de la dejun. tinerii și negru
se culcară și adormiră de vreme, de oarece a doua zi trebuia
să fie gata pentru obositoarea expediție către lacul Baikal

CAPITOLUL IV

Justiția conjuraților

Lacul Baikal e bazinul cel mai mare din Asia și unul din cele mai mari din lume.

Ocupă o vale limitată la nord de lanțul munților Baikal și la sud de ultimele creste ale munților Daur.

Nivelul său e de 390 metri deasupra apei mării. Are o lungime de mai bine de cinci sute kilometri. Lărgimea sa variază dela cincizeci la optzeci de kilometri.

Suprafața este de trei zeci și patru mii, nouă sute șapte zeciș și cinci kilometri pătrați.

Are o adâncime medie de două sute cinci zeci de metri, dar în unele puncte este cu mult mai adânc.

Are și o singură insulă, Alkon, care are aproape șapte sute kilometri pătrați.

In lac se revarsă mai ulte rânuridintre cari cele mai principale sunt Angara, Bargsinia, Seleugra, afară de alte numeroase torente care se umflă în anumite sezoane și își varsă apele în lacul cel mare.

Lacul îngheață din Decembrie până în Mai.

Grosimea gheței ajunge atunci doi metri și niciodată mai puțin de un metru.

Vântul, suflând cu violență, provoacă pe ape valuri periculoase : nu e rar să le vezi înălțându-se la peste doi metri

Vara, nori groși plutesc aproape de ape.

Dar în cursul zilei, apele sunt de un verde limpede și transparent.

In regiunea Baikal se simt dese cutremure de pământ care modifică aspectul stâncilor și chiar cursul lacului.

Fauna cuprinde foca, nisetrul, salmonul, și alte câteva soiuri de pești comestibili.

Pasări acuatice străbat apele lacului. Moluștele în schimb sunt rare.

Navigația pe lac nu e impotantă.

Biete vaporașe de pescari.

In epoca de care ne ocupăm, nici o mișcare de oare ce lacul era înghețat.

In momentul când, cercetași luau masa cu oaspeții lor, cine s'ar fi găsit în extremitatea de sud a Baikalului, și ar fi avut un binoclu, și s'ar fi ascuns după stâncile de pe mal, ar fi putut vedea peripețiile unui ciudat spectacol.

Ar fi văzut un fum sau mai bine o undă de apă fierbinte eșind dintr'un bloc de ghiață de la poalele stâncei.

O gaură neagră se deschise brusc la vre-o trei metri deasupra nivelului lacului.

De acolo eșea mereu vapori....

Se auzea un ușor șuerat.

Deschiderea aceia se mărea, mereu și se apropia de lac.

In scurtă vreme era în deajuns de largă ca să facă loc unui om.

Un cap de om apăru acolo.

Se feri, privi în toate părțile și dispăru.

Câteva clipe în urmă, orificiul fu ocupat de un om întreg.

Desfăcând o scară de frânghie, scoborî: apoi merse pe ghiață, cu pași repezi în direcția căei ferate transiberiene.

Tinutul în această zonă, era pustiu. Nu se vedea țipenie de om.

Nu era pe acolo nici o fermă, nici o pășune; pădurile abundente în vânat erau în partea opusă.

Omul părea că nu se mai ascunde. Ajunse lângă talasul căei ferate, se sui și merse pe mica potecă care mergea paralel cu linia de fer, spre Irkutsk.

In acelaș timp gaura care se lărgise în ghiață la început acum se micșora din ce în ce, până dispăru de tot.

Sloiul de ghiață redeveni neted și lucios.

Ce se întâmplase ?

Un lucru foarte simplu.

Indărătul zidului de ghiață era o peșteră, comodă și bine ascunsă.

Unsprezece oameni erau acolo adunați.

Ciudat lucru că trei dintre ei purtau o pelerină neagră care avea trei găuri : două pentru ochi și una pentru nas.

Peștera de formă pătrată avea trei din pereții săi, tavanul și podeaua de piatră, al patrulea ra ghiață.

La picioarele acestui perete era un ustensil pe care un om de meserie l'ar fi recunoscut. Era o sobiță care fusese aprinsă spre a topi ghiața.

Când voiau să-l deschidă deschideau un robinet de apă, care venind de sus, sub influența frigului înghețа pe măsură ce cădea și închidea gaura.

Așa că, chiar dacă toți polițiștii din Rusia ar fi trecut

a doi metri de acolo nu ar fi putut să bănuiască că în-dărătul acelui perete de ghiață se găseau la taifas conjurații lin Baikal.

Grota era foarte largă ș era împărțită în două de un pe-rete fals cu o ușe.

După numărul armelor atârnate pe pereți, prima parte părea destinată celor nouă conjurați care erau oarecum sub-alterni.

Intr'un colț un fel de sobă de bucătărie al cărei coș se pierdea într'o gaură.

Probabil spre a evita fumul care i-ar fi trădat, tubul se deschidea într'una din numeroasele crăpături de stânci care sfârșesc în niște adevărate prăpăstii înainte de a eși la suprafață.

Soba avea lângă ea o uriașe provizie de lemn uscat și tăiat, care se 'nălța până la tavan.

In a doua cameră a peșterii, pe pereți erau atârnate carabine englezești de un model recent, arme de mare lux, care băteau departe și extrem de precise.

Era, se înțelege, odaia destinată celor trei șefi care își ascundeau fețele sub pelerinele negre.

Era aproape de prânz și cei unsprezece indivizi ședeau pe niște bănci de lemn în jurul unei mese mari.

In fața fiecăruia era un tacâm de metal, o farfurie și o mică sticlă. In mijloc era o tavă mare conținând o specie de friptură.

Toți mâncau în tăcere din farfurie, cu pâine neagră.

Când friptura se isprăvi, mâncară diferite brânzeturi din care aveau o mare cantitate.

Dar deodată unul din indivizi mascați dete un pumn în masă și zise :

— Acum destul! Sculați-vă cu toții..

Subalternii se ridicară, strânseră masa; tacâmurile le curățiră și le băgară într'o deschizătură a zidului.

— Consiliul e deschis — spuse din nou omul mascat.

Toți se așezară.

Cei opt subalterni (al nouălea, după cum am văzut, eșise) priviră cu mirare și oarecum neliniștiți cele trei pelerine negre.

— Iată, continuă acel ce vorbise „Nu v'ați întrebat de ce am trimis afară pe Prislo, să-mi ia tutun, de care n'am nevoie ?

„Am făcut-o fiindcă Prislo e un trădător și care...

Fu întrerupt de exclamații de surprindere. Toți se ridicară.

— Stați jos — ordonă șeful — repet, e un trădător ! Iată dovada.

Scoase de sub pelerina neagră un plic nesigilat : îl des-

chise și scoase un bilețel pe care unul îl citi tare și care era rupt jos : :

„Ora cea mai bună spre a surprinde pe conjurații din Baikal e către două dimneața.

„Toți dorm la ora aceia.

„Veți putea pune un narcotic în masa de seară. Eu n'o să mănânc.

„Ei vor fi profund adormiți când eu cu cuțitul voi putea să fac loc de trecere cazacilor.

„Răspundeți ca de obicei.

Nimic altceva.

Sfârșitul scrisorei era rupt.

„Era scrisul lui Prislo ! — observă unul.

— Fără îndoială, dar nu ajunge — zis liniștit șeful.

„Vrți alte dovzi ?

Am găsit această scrisoare pe urma pașilor lui.

— Pentru mine e clar.

„Prislo prepara o scrisoare pentru corespondentul său obișnuit, de sigur un polițist.

„Am găsit-o eu; e probabil că nu e o copie ci chiar originalul ; ar fi fost periculos să facă altfel.

„Cum de se găsea așa, ruptă, în urma pașilor lui Pristo, nu mă importă. Cea ce e important e că o a mîn mână.

„Cred că nimeni dintre voi nu se îndoește de vinovăția lui Prislo.

-- Trebue pedepsit — zise un mascat.

— —Il vom judeca — declară șeful. Gndiți-vă și să-l așteptăm. Nu cred să întârzie.

Conjurații din Baikal trebue să fi fost obișnuiți să nu vorbească degeaba, de oarece se scurse o oră fără ca nimeni să nu deschidă gura.

Unii se gândeau, cu coatele pe masă și cu bărbia în mâini.

Unii din ei, cu capul pe brațe, adormiseră.

Unul dintre cei trei mascați luase o cărticică din camera alăturată și citea, la lumina lămpii.

La un moment dat, nemișcarea generală se transformă într'o mare agitație.

Se auziseră trei lovituri surde, ca un fel de bătaie de tobă.

Era semnalul convențional.

Ori de câte ori se deschidea o gaură spre a intra sau eși se luau precauții speciale.

Banditul care avea în grije mașina, îngenuchia și îndrepta căldura spre un punct al gheței care se topea repede.

Apa topită se strângea printr'un canal, într'un rezervor special, de unde cu o pompă de mână era turnată pe deasu-

pra, la urmă, ca înghețând, cum am mai spus, să astupe gaura.

In timp ce se făcea gaura, patru oameni cu carabinele gata pândeau la intrare.

Când gura era gata, cei patru ar fi tras laolaltă dacă s'ar fi ivit altcineva de cât omul lor.

Cei trei șefi, așteptau.

Toți ceilalți cu carabinele gata, se lipeau de pereți.

Dar se auz cuvântul de ordine. Era vocea lui Prislo.

Unul din oameni îi aruncă scara de frânghie și capul lui Prislo apăru.

Banditul se vârî pe gaură și sări înăuntru.

Se făcu operația închiderii, foarte ușurată de cele două zeci de grade sub zero.

Prislo, fără să bănuiască nimic, puse pachetul zicând:

— Iată tutunul.

— Foarte bine. Lasă armele.

Fără să se teamă de ceva, Prislo luă carabina de pe umăr și se duse lngă tovarăși.

Dar, deodată se văzu amenințat de unsprezece revolvere.

Șeful strigă :

— Sus mâinile !

Prislo îngălbeni și ridică mâinile care îi tremurau.

Atunci șeful se apropie și -l căută în buzunare.

Scoase două mici cutii pătrate pe care le puse pe masă.

Erau bombele pe care le purta fiecare bandit.

Ii scoase și revolverul pe care i-l puse alături.

— Acum du-te de te așează colo, pe scaun lângă perte. Vei auzi acuzarea ta.

Prislo se supuse. N'avea ce face !

Era livid.

Camarazii ședeau pe cele două bănci, lângă masă: cele trei măști pe scaune mai înalte.

Cel ce vorbise și mai înainte, zise :

— Prislo, uite-te la hârtia asta. O recunoști ? Și, în acelaș timp i-o aruncă în obraz.

Banditul o prinse din sbor și răsunse fără să ezite, ba chiar cu oarecare impertinență :

— O recunosc ! E a mea !

— Așa dar, ne trădezi ? zise șeful. Eu am găsit acest fragment de scrisoare într'un loc unde se vedeau pașii tăi.

„Ai dat scrisoarea, s'au aceasta nu era decât copia ?

— N'am expediat scrisoarea. O scrisesem și vream s'o trimit, când am văzut că o pierdusem. Sunt mulțumt că ai găsit-o și că totul s'a sfârșit.

„De când o pierdusem, nu mai trăiam. Mă întrebam în

mainile cui va fi intrat. Nu mai dormeam și ați văzut că nici nu mai mâncam.

„Ei bine acum că știu, sunt liniștit !

„Ucideți-mă !

Cu acel sentiment al fatalității atât de obișnuit la ruși; aplecă capul și așteptă.

— N'ai să spui altceva ?

— Nu.

— Nu vrei să mărturisești ce destăinuiri ai făcut desigur poliției ?

— Nu ! In ori ce caz mă uciderți. Atunci la ce bun ?

„Dacă v'a mtrădat, n'a mfăcut-o pentru bani.

— Ah ! ah! — zise șeful. — Dar pentru ce atunci ?

— Pentru că îmi părea rău că sunt cu voi — răspunse Prislo privind pe șef cu curaj.

„Eu nu sunt bandit, eu sunt adevărat nihilist. Am aflat că voi sunteți criminali, ocnași evadați, condamnați pentru delicte comune nu pentru delicte politice.

„Vreau să scap de voi.

„Dar știu că aveți complici peste tot.

„M'ați fi găsit, ucis, fără ca cineva să mă poată răzbuna. Acum puteți să mă omorîți.

Tăcu. Se făcu tăcere adâncă câtva timp.

Șeful zise cu o voce surdă :

— Ai spus că acum putem să te ucidem.

„Sperî poate să fi răsbunat, Prislo ?

Acesta tăcu. Tăcerea fu generală. Toți se gândeau.

— Dar, reluă șeful — dacă ești un nihilist adevărat, nu bandit ca noi, de ce n'ai lucrat ca nihilist, pe cont propriu ?

„Știi că trebue să aruncăm în aer Transsiberianul când va trece guvernatorul. Trebuia să aștepți momentul acela spre a te sacrifica !

„Ai fi fost ucis atunci și numele tău ar fi fost glorificat.

— Nu vreau să fiu glorificat alături de voi !

De mult am trimis comitetului din Tomsk lămuriri despre voi. Frații mei de acolo știu că sunteți nedmni să realizați libertatea patriei rues !

„Noi ceilalți ucidem, nu asasinăm.

„Noi nu furăm, nu ne sacrificăm pentru aur, ci pentru credințele noastre.

„Atentatul va avea loc, dar făcut de alții, nu de voi!

— In definitiv — zise șeful — tu ne trădezi pentru că ne consideri bandiți și crezi că poți executa altfel însărcinarea dată nouă de comitetul din Tomsk?

— Da.

— Bine. Noi vom lua măsurile care le vom crede pentru siguranța noastră.

„Și vom face tot posibilul spre a anula efectul scrisoarei tale.

„Dar ești vinovat față de noi și te vom pedepsi.

— Nu mă aștept la altceva — zise Prislo.

Toți erau profund umiliți de acest nihilist curat.

Ascultau în aparență de Comitetul din Tomsk, dar în realitate, o putere streină, dușmană Rusiei, le promisese sume fabuloase dacă reușeau atentatele.

Cele trei măști negre se consultau încet și se auzea un murmur de voci.

Tovarăși, unul după altul, veți da sentința. Iată un om care ne-a vândut.

Unul dintre bandiți se ridică și zise:

— Moartea!

Se ridicară alți șapte, pe rând, pronunțând același cuvânt fatal.

Cei trei șefi repetară și ei același lucru.

— Se aprobă condamnarea la moarte în unanimitate.

Scena ce urmă fu atroce. Doi bandiți săriră pe Prislo și îl legară cu mâinile la spate, în picioare, de zid. Apoi fiecare bandit se apropie de nenorocit și îi înfigea un pumnal în corp, având grije ca lovitura să nu fie mortală. Prislo, cu ochii închiși gemea încontinuu; corpul îi era agitat de tresăriri bruște.

Cei doi șefi vârâră la rândul lor pumnalele în corpul sfârtecat al martirului.

Ca o măsură de rafinament al torturei ea fu puțin suspendată.

— Mi-e sete, — zise șeful.

In fața nenorocitului însângerat, care gemea mereu, bandiți se puseră la masă.

O jumătate de oră băură împreună. Când crezură că victima suferise destul se ridicară.

Șeful scoase un pumnal ascuțit. După legile lor, trebuia să-i da lovitura de moarte.

Avu un surâs diabolic și zise:

— Vreau și eu să aud un geamăt ca lumea!

Și cu vârful pumnalului crestă o cruce pe fruntea lui Prislo.

Sângele curse pe figura lui

Trecură câteva minute.

Canaliile râdeau !

Victima gemea mai slab...

La urmă, șeful ridică arma și o înfipse până în mâner în inima nihilistului.

Geamătul încetă pe dată.

Prislo nu mai suferea...

Dar Raimond, Marius și Jean Bart nu erau decât la începutul aventurei lor.

Peripețiile șederii lor în regiunea Baikal nici nu începuseră; viitorul le rezerva pericole mari....

Citiți urmarea în fasciculа No. 47 a

CELOR TREI CERCETAȘI

care apare Sâmbătă 26 August

SANIA INFERNALĂ

Copii!

Cea mai bună revistă și pentru vacanță este tot

„CEI TREI CERCETAȘI"

Se găsește la toți vânzătorii de ziare; se pot face și abonamente direct la Universul".

Strângeți cu îngrijire cele 10 cupoane carî se vor publica în numerele viitoare ale „Celor 3 cercetași" ca să le puteți trimite împreună cu deslegarea jocului spre a participa la tragerea premiului de lei 10.000.

Primul cupon și condițiunile jocului sunt publicate în fasicola No. 44 apărută Sâmbătă 5 August. Cereți-o la toți vânzătorii de ziare.

Pentru Copiii Abonaților și Cititorilor „UNIVERSULUI"

Abonații actuali, precum și aceî carî se vor abona la ziarul **„UNIVERSUL"** în cursul lunii August 1933, carî doresc a contracta pentru fiii și fiicele lor o asigurare de lei 20.000 **„Azi Universul, grija copii și școlari"**, cu luna August 1933 gratuită, pot trimite Societății Franco-Romane de Asigurări Generale București, Calea Griviței, 23 — pentru porto și expediție Lei 20. — și vor primi polița și anexa de premii, cu care **vor participa la tragerea din 1 Septembrie 1933.**

De acest avantaj se vor bucura și cititorii carî vor prezenta la ghișeurile Societății Franco-Română 10 din cupoanele publicate la pag. 2-a a Ziarului sus, dimpreună cu lei 20.

Costul abonamentului la ziarul **„UNIVERSUL"** este de lei 750.— anual; Lei 380.— pe 6 luni; Lei 200.— pe 3 luni și Lei 80.— lunar.

CEI TREI CERCETAȘI
CUPON No. 3
pentru al II-lea premiu de
10.000 Lei